

28. OKTOOBRI ON SIMUNAPÄEV

Simuna kihelkond võib olla, kuigi täpsete andmete puudumisel võime vaid oletada, üks vanemaid kirikukihelkondi Eesti aladel. Liivimaa Henriku kroonikas, mis on sisuliselt ainus 13.saj. ristiusustamisperioodi käsitlev ürik, kõneldakse antud piirkonna - Pudiviru- ja siin elanud hõimu poolt ristiusu vastuvõtmisest. Need sündmused peaksid asetuma 1219.aastasse ja kroonikas mainitakse Katkuküla asulat. Katkukülalt saab Simuna, seda vähemalt 14.saj. Nimi Simuna tuleneb apostli või apostlite nimest, kelle järgi kirik pühitsetakse. Need on Siimon ja Juudas, Jeesuse jüngrid. Siimon oli levinud juudi mehenimi ja siinkohal pole tegemist mitte Siimon Peetrusega, keda piiblist paremini teatakse, vaid isikuga, keda evangeeliumipärimus tunneb nii Siimonina Kaanast kui ka Siimon Selootesena. Viimane liignimi võib tuleneda tõsiasjast, et see Siimon võis kuuluda juutide Rooma-vaenuliku rühmituse, selootide, hulka. Juudas pole aga kirikuus Juudas Iskariot, Jeesuse äraandja, vaid Juudas, keda ka Taddeuseks kutsuti, ning võimalik, et sama isik, kui evangeeliumides samuti mainitud Jeesuse vend Juudas. Nii kaugest minevikust aga puuduvad meil paraku täpsemad andmed.

6.saj.-st pärineva kirikliku traditsiooni järgi on arvatud, et mõlemad apostlid tegid hiljem misjonitööd Ida aladel - Siimon Egiptuses ja Juudas Mesopotaamias. Nad ühinesid misjoniretkeks Pärsia (tänapäeva Iraani) aladele ja said märtrisurma osaliseks Sufiani-nimelises piirkonnas. 7. või 8.saj.-l olevat nende säilmed toodud Rooma Peetri kirikusse, kuigi ka Reims ja Toulouse Prantsusmaal väitsid end keskajal nende säilmeid omavaiks.

Õhtumaises kirikus on Siimoni ja Juuda ühine mälestuspäev 28.oktoobril. Nii on see ka jäädvustunud meie n.ö. rahvakalendris. On huvitav, et kirikute pühitsemine nende apostlite nimedele on üpris harv. Väidetavasti on Inglismaal ainult kolm sarnast kirikut. Eestiski on Simuna ainus.

Kindlasti on teatud inimkoosluste ja kihelkondade jaoks oluline jäädvustada oma olemine mingi eeskju taustal. Ma usun, et seetõttu ei tarvitse tänapäevalgi Siimoni ja Juuda eeskju vähetahtis olla kihelkonna ja inimeste puhul, kes elavad nende nimedega märgistatud maalal. Voorused nagu julgus, püsivus ja valmisolek anda end tervikuna selle nimel, millesse usutakse ja milles veendunud ollakse- need kõik on, mida vajaksime. Eriti ajal, mil need peaaegu täiesti puuduvad.

Simunapäevast ei jää ajaliselt kaugele ka kaks järjestikust päeva, mil meenutatakse üldisemalt eelläinuid ja nende usku, julgust ning eeskju. 1.november on õhtumaises kalendris kõigi pühakute päev ja 2.november kõigi hingede päev. Viimane on ajalooliselt olnud kõigi uss lahkunute mälestuspäev (dateeritavalt 11.saj.-st). Tänavu võiks sellega seoses mõelda ka Simuna surnuaia 180.aastapäevale (asutatud 1817). Viimast sündmust meenutatakse maalateenistusel **pühapäeval, 2.novembril kell 13.00**. Ka simunapäeva tähistab kihelkonnakogudus iga-aastaselt.

Tauno Teder

Siinkohal võiks sirvida pisut meie kodukandimehe Karl-Evald Liivola (end. Krikmann) (1889-1982) mälestusteraamatut, kus ta kirjutab: "Rahva keskel oli säilinud veel minu ajal järgmine legend Simuna kiriku ehitamise kohta:

- Kolm munka olid saanud oma ülemuselt käsu leida sobiv koht kiriku ehitamiseks Lõuna-Virumaal. Mungad rännanud juba hulk aega Virumaal ringi, kuid sobivat kohta ei ole ikkagi leidnud. Oma rännakuil olid nad viimaks jõudnud Katku (praeguse Avanduse) küla juurde ja jäänud siin ühte metsasalusse ööbima. Enne magama heitmist palunud mungad Jumalaema, et viimane vähemalt unenõoski juhataks neile kätte õige koha kiriku ehitamiseks. Magades ärganud mungad suure kohina peale üles ja näinud, et üks valge härg tuleb nende lähedal asuvast rabast välja, sammub natukene maad edasi ühele künkale, kraabib jalgadega seal mad ja ammu kolm korda - "Siimon, Siimon, Siimon!" Nüüd olnud munkadele selge, et Jumalaema oli armulikult nende palvet kuulda võtnud ja õige koha kätte näidanud, kuhu kirik tuleb püstitada. Kirik ehitatudki härja poolt tähistatud kohale ja nimetatud härja ammumise järgi- Püha Siimoni kirikuks, apostel Siimoni mälestuseks ja auks -

Kirik on ehitatud paekividest gootistiilis ja on üks suuremaid Virumaal, millest võib teha oletuse, et rahva arv kiriku ehitamise ajal pidi olema kihelkonnas kaunis suur, sest muidu ei oleks ehitatud nii ruumikat kirikut."

Soovin Simuna rahvale head kodukandi põneva ajaloo meenutamist ja ärge unustage oma ilusat kirikut!

Õnnela Pärnaste

VALLA PEREARSTIKS SAI
IRINA KALLASTE

Septembris võitis meie valla arst Eda Arusoo perearsti konkursi Harjumaal. Uue arsti leidmiseks korraldas vallavalitsus konkursi, mis lõppes 22.oktoobril. Kahest kandideerijast valis konkursi-komisjon valla perearstiks Irina Kallaste.

Irina Kallaste on lõpetanud Tartu Ülikooli üldarsti diplomiga ja tal on seljataga kümneaastane arstipraktika Viljandi Rajooni Polikliiniku jaoskonnaarstina. Ta on korduvalt osalenud erinevatel täienduskursustel Tartu Ülikooli Arstide Täienduskeskuses ja MSD- firma poolt korraldatud täienduskursustel. Siiani töötas ta kooliarstina Vaeküla koolis. Dr.Kallaste alustas ka õpinguid kolmeaastasel perearstide kursusel Tartu Ülikooli juures.

Viljandi polikliiniku kolleegidel oli tema kohta öelda vaid positiivset - dr.Kallaste suhtub töösse põhjalikkusega, on huvitatud kõigist täiendusvõimalustest, inimestega saab hästi läbi, mistõttu on hinnatud nii kolleegide kui haigete seas.

Ka meie praeguse vallaarsti Eda Arusoo sõnul jättis Irina Kallaste vestluses ambulatooriumi kollektiivile väga hea mulje. Nii et pilgud tulevikku pole sugugi pessimistlikud. Neil inimestel, kes panid end kirja dr.Arusoo nimistusse ja on nüüd nõus jääma uue tohtri nimistusse, pole vaja end uuesti kirja panna. Kes aga mingil põhjusel ei soovi dr. Kallaste patsientideks saada, peaksid sellest teada andma.

PROBLEEMIDEST KOOLI VÕIMLA EHTISEL

|| *Millest on tingitud probleemid pörandakatte valikul?*

Vastab vallavanem Jüri Aavik: Simuna Põhikooli spordisaali pörand oli paigaldatud erineva kõrgusega paneelidest (kõrguste vahe üle 10cm) ning tugevasti loodist väljas. Selleks, et saada normaalne aluspörand, oli vaja see tasaseks valada. Puitpöranda paigaldamiseks tuleks muuta ka trepiastmestikku. Kõige olulisem on aga see, et vajalikku puitmaterjali pöranda jaoks varutud ei ole. Oli küll varutud 187,3 tm puitu akende ja uste jaoks. Plastakende paigaldamise tõttu jäi see materjal üle, kuid sellest on erinevalt otstarbel ära kasutatud 151,9 tm (135,7tm põhikooli ehitusel). Allesolevast 35,4 tm aga saali pörandat ei ehita. Samas oleme veendunud selles, et kiirkuivatist tulnud puitmaterjalist on riskantne pörandat ehitada. Sellest lähtuvalt tutvusime plastpöranda paigaldamise võimalustega. Mujal maailmas paigaldatakse kunstkattega pörandaid juba massiliselt. Nende eelisteks on stabiilne kvaliteet ja väikesed hooldus-ja eksploatatsioonikulud. Lõökide ja pörutuste puhul on tegemist palju inimsõbralikuma materjaliga kui puit. Puidu pooldajad toonitavad samas, et puitpörand on liigetele ja põlvedele tervislikum. 13.oktoobri volikogu istungil tehti vallavalitsusele ülesandeks järgmiseks istungiks ette valmistada hinnapakumised erinevatele puit-ja kunstkattega pörandatele, mida projekteerija aktsepteerib.

|| *Miks töö võimla ehitusel seiskus?*

Jüri Aavik: Spordisaali ehitamise juures on praegust vallavalitsust ja ehitajat seganud ja takistanud katusekonstruktsioonidest tulenevad probleemid. Kui võimla lae ehitamise käigus selgus, et tellitud puitfermid on mingil põhjusel tunduvalt lühemad, siis millegipärast ei fikseeritud seda nii olulist puudujääki ei ehitaja ega tellija poolt kusagil dokumentaalselt. Nende fermide jaoks laoti

lisapostid ilma ühegi dokumentaalse kooskõlastuseta, kuigi tegemist oli lisatöödega, milleks kulus täiendavalt materjale, raha ja tööjõudu. Samas jätab tööde kvaliteet üsnagi soovida. Kaasasime olukorda hindama litsentsiga ehituseksperdi hr.H.Virkuse. Tänu ekspertidele ja projekteerijapoolsele lahendusele olime koos uue ehitajaga sellest olukorrast välja tulemas, kuid siis tuli uus üllatus. Metallkonstruktsioonidele tehtud ekspertiis (teostatud tehnikakandidaat Kalju Looritsa poolt 22.okt. k.a.) väidab kokkuvõttes: "Avanduse valla Simuna kooli juurdeehituse (võimla) katusekonstruktsioonid on **avariiseisundis** ja nende varisemine on esimese arvestatava lume korral tõenäoline. Katuse lae puitkonstruktsiooni ehitamine ja kõik muud ehitustööd juurdeehituses tuleb peatada, samuti tõkestada kõrvaliste inimeste pääs juurdeehitusse. Projekteerijalt tuleb viivitamatult tellida katusekandjate tugevuslahendus." Seetõttu olimegi sunnitud ehitustegevuse võimla ehitusel peatama. 29.10.97. saime hr.Virkuselt lahenduse avariiohu vähendamiseks ja tööde jätkamiseks. Pärast fermide toestamist võib ehitustööd jätkata. Samas on "Hindrek Virkus Ehituse" poolt kiiresti projekteeritud lae metallkonstruktsioonide tugevuslahendus.

Mismoodi kõik need vajakajäämised, ümbertegemised ja tööseisakud mõjutavad ehitise valmimise tähtaega ja finantseerimist, on raske prognoosida. Koos Georg Luigega oleme tellijapoolsete esindajatena püüdnud kõik probleemid operatiivselt lahendada, et ehitust jätkata. Väga suure tänu oleme võlgu aga hr.Hindrek Virkusele ja tema kolleegile hr.Kalju Looritsale, kes on ära teinud suure töö ja leidnud sobivad lahendused kõnealuste metallkonstruktsioonide tugevdamiseks, arvestades seejuures vajaminevate materjalide olemasolu Eesti Vabariigis.

Milline on Teie arvamus Simuna Põhikooli juurdeehituse kohta?

Vastab ehitusekspert Hindrek Virkus firmast "Hindrek Virkus Ehitus":

Üldiselt on see meeldiv ehitus, vald saab ühe ilusa hoone juurde. Kuid ehitus on keeruline asi ning siin on tehtud mitmeid vigu. Minu puht isiklik seisukoht on, et hr.Luik on hea vaistuga inimene, ta kutsus mind kohale, kuna tema arvates polnud kõik korras. Alguses märkasid pragusid kiviseinas, ka postide tugevdamine sellisel kujul oli jäme rikkumine. Esimesel korral ei saanud üles minna, kuid ka alt oli näha, et sprengelsõrestikud on kehvade keevitusega. Esimesel võimalusel käisin üleval ära, siis ilmsid uued vead. Kõige olulisem varras on jämedalt öeldes kuus korda nõrgem, kui projektis ette nähtud. Sai uuesti arvatud, nii selgus avariiolekord ja tugevdamisvajadus. Olin ka volikogus, kus arutati pörandakattematerjali, ütlesin juba seal, et kallid inimesed, mis arutada pörandast, kui lagi kukub kaela. Pörandamaterjali valik on maitseasi, sellega pole nii, et ainult üks on hea ja teist võimalust pole. Mina ei tunne firmat, kes töö tegi, kuid sel, kes fermid tegi, peab olema väga suur julgus, umbes nii, nagu külasepp teeks lennukit. Paljud suhtuvad ehitamisse külma käega, kuid kooli võimla ehitus pole sama, mis suvila püstipanek. Ühe fermisõlme katkimine võib põhjustada siin kogu katuse alla kukkumist. Ehitajad võiksid vaadata vanu kirikuid ja nende ehitamisest eeskujuga võtta.

Vastab Lääne-Viru Maavalitsuse majandusosakonna ehitusspetsialist Heino Preismann:

Tänu praegusele ehitusmehele ja valla juhtkonnale avastati puudused ja nii jäi massimõrv tulemata. Mustema stsenaariumi järgi võinuks juhtuda, et lapsed oleksid sisse läinud ja siis oleks näiteks lumekoormus lasknud lael alla kukkuda. Kes on süüdi ja kes mõõda pörutas, pole praegu selge. On mitmeid jooniseid, tuleb välja selgitada, kas ehitajale anti vajalikud projektid üle või on ehitaja midagi maha maganud. Tellija - projekteerija - ehitaja koostöös on vead olnud. Ehitustöödel ei saa nii, et teeme ja vaatame siis, mis välja tuli. Individuaalehituseski ei saa nii, rääkimata hoonest, kuhu lähevad lapsed. Edaspidi tuleb asjast rääkida pikemalt.